

**ПЛАН РАДА
ЦРВЕНОГ КРСТА ЗРЕЊАНИН
за 2021. годину**

Зрењанин, децембар 2020.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

ХУМАНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, рођен у жељи да без дискриминације укаже помоћ рањеницима на бојном пољу, у свом међународном и националном виду настоји да спречи и ублажи патње у свим приликама. Његов циљ је да штити живот и здравље и да обезбеди поштовање људске личности. Он унапређује узајамно разумевање,

НЕПРИСТРАСНОСТ

Покрет не прави никакву разлику према народности, раси, верским убеђењима, класи или политичком мишљењу. Он настоји да ублажи страдања појединаца, руковођен само њиховим потребама дајући првенство најхитнијим случајевима несреће.

НЕУТРАЛНОСТ

Да би очувао поверење свих, Покрет се не опредељује у непријатељствима и не ангажује се у било које време у расправама политичке, расне, верске или идеолошке природе.

НЕЗАВИСНОСТ

Покрет је независан. Национална друштва, као помоћни органи хуманитарних служби својих влада и подвргнута законима у њиховим земљама, морају увек да сачувају своју аутономију која ће им омогућити да у свако доба делују у складу са принципима покрета.

ДОБРОВОЉНОСТ

То је добровољни покрет за помоћ који не покреће жеља за стицање користи.

ЈЕДИНСТВО

У једној земљи може постојати само једно друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца. Оно мора бити доступно свима и спроводити своју хуманитарну делатност на целој територији.

УНИВЕРЗАЛНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у коме сва друштва имају једнак статус и деле једнака права и дужности да се међусобно помажу, је универзалан.

УВОД

Мисија Црвеног крста је да олакшава људску патњу, са задацима:

да пружа помоћ угроженим лицима у случају ратних сукоба, природних, еколошких или других несрећа, спасава угрожене животе и здравље људи и шири знања о Међународном хуманитарном праву, да превентивно делује и просвећује грађане у области здравствене и социјалне заштите и унапређује хуманитарне вредности у друштву и, у случају стања потреба, пружа социјалну заштиту и збрињавање.

Црвени крст Зрењанин ће своје активности и у 2021. години реализовати у складу са епидемиолошком ситуацијом у граду Зрењанину, Средњебанатском управном округу, АП Војводини и Р Србији изазваном вирусом SARS-CoV-2, и своје активности ће базирати на ублажавању последица заразне болести COVID-19.

План рада Црвеног крста Зрењанин и у 2021. години биће реализован у складу са:

- Законом о Црвеном крсту Србије, Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, Законом о трансфузијској медицини, Законом о безбедности и здрављу на раду, Законом о безбедности саобраћаја на путевима;
- Статутом Црвеног крста Србије, Статутом Црвеног крста Војводине
- Планом акције Црвеног крста Србије за период 2018-2022. године;
- стратегијама које је усвојила Влада Републике Србије, а односе се на делатности блиске организацији Црвеног крста (Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу..);
- са постојећим потребама.

План прати План акције Црвеног крста Зрењанин за период 2018-2022. године, који је утврдила Скупштина Црвеног крста Зрењанин, а на основу Стратегије Црвеног крста Србије.

Црвени крст Зрењанин и његови саставни делови биће ангажовани на реализацији јавних овлашћења која су од стране државе поверена Црвеном крсту Законом о Црвеном крсту Србије (члан 6. и 7. Закона), програма Црвеног крста (члан 9. Закона), редовних активности и акција усмерених ка различитим циљним групама становништва у Србији, посебно најугроженијим, као и услуга које пружа Црвени крст (члан 10. Закона).

И у 2021. години потреба за деловањем организације Црвеног крста Зрењанин биће изражена, а финансијски и материјални услови за функционисање и реализацију активности биће сложени због неповољне економске ситуације у нашој земљи. У протеклом вишегодишњем периоду обим и тежина обавеза Црвеног крста Зрењанин знатно су увећани, а посебно у актуелној ситуацији изазваној пандемијом корона вируса, што није праћено потребним финансијским средствима.

У односу на процењене капацитете Организације, као и потребу да се ти капацитети стручно и оперативно изграђују као континуиран процес, План рада је, у свим сегментима, усмерен на благовремен и квалитетан одговор на хуманитарне потребе у Граду Зрењанину.

Као организација која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области, Црвени крст Зрењанин ће, кроз програмске активности и даљу изградњу сопствених капацитета, неговати партнерство са друштвеним субјектима, посебно са стручним институцијама и организацијама, у циљу унапређења програма и услуга, а кроз континуиране едукације волонтерског и професионалног кадра вршиће периодичне провере компетентности и мотивисаности за рад.

Кроз програме и услуге намењене најосетљивијим категоријама становништва, промоцијом принципа **солидарности** и бриге за сваког појединца у заједници, Црвени крст Зрењанин ће настојати да препозна вишеструку природу сиромаштва и својим одговором на потребе угрожених, буде поуздан ванинституционални партнер социјалној заштити.

Посебне програмске активности Цреног крста Зрењанин бавиће се породицом у оним сегментима који породицу, као основну ћелију друштва, могу угрожавати. У том смислу, даље ће се развијати програми рада са децом ометеном у развоју, одмор и опоравак здравствено и социјално угрожене деце, програми за ромску децу, програм бриге о старима, програми истраживања међународног хуманитарног права и учење за хуманост, програм борбе против трговине људима, програм промоције хуманих вредности, као и програми који доприносе укупној стратегији заштите од насиља у породици и друштву.

Одговарајући на јавна овлашћења утврђена Законом, Црвени крст Зрењанин ће настојати да испуњава своју комплементарну функцију у односу на систем здравствене заштите, кроз програме превенције и промоције здравља и здравих стилова живота, првенствено код младих.

Најважнији задатак у 2021. години биће реализација и јачање активности у десет кључних области рада Црвеног крста Србије које представљају јавна овлашћења поверена Црвеном крсту и активности које произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста:

1. Промоција и омасовљавање добровољног давалаштва крви,
2. Здравствено превентивна делатност,
3. Прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења,
4. Социјална делатност,
5. Подмладак и омладина,
6. Деловање у несрећама,
7. Служба тражења,
8. Ширење знања о међународном хуманитарном праву и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца – Дифузија
9. Међународна сарадња
10. Организација и развој

ПРОМОЦИЈА И ОМАСОВЉЕЊЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ

(Правни основ: члан 7. тачка 4, члан 8, члан 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, Закон о трансфузијској медицини, члан 7, 9. и 10, Закон о здравственој заштити, члан 18. тачка 15. и члан 123. тачка 6.)

Општи циљ:

Континуирано обезбеђивање довољних количина безбедне крви у Зрењанину путем мотивисања, регрутовања и задржавања добровољних давалаца крви на принципима добровољног, анонимног и ненаграђеног давања крви.

Опис проблема:

Континуирано, ефикасно и благовремено снабдевање здравствених установа и пацијената у Зрењанину безбедном крвљу представља важан предуслов за функционисање система здравствене заштите. Систем здравствене заштите у Србији има потребе за око 250.000 јединица крви годишње. Грађанима који се лече у систему здравствене заштите и којима је медицински индикована трансфузија крви она мора бити загарантована.

У току ванредне ситуације у целокупном здравственом систему, изазване пандемијом вируса Ковид-19, смањене су залихе свих крвних група. Зато је основни циљ јавног овлашћења континуирано обезбеђивање довољних количина крви и крвних продуката за све пацијенте у Зрењанину сходно потребама, без сезонских несташица.

Због безбедности крви Црвени крст Зрењанин промовише давалаштво крви према принципима добровољности, анонимности и бесплатности сходно препорукама Светске здравствене организације и Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца који су и интегрисани у Закон о трансфузијској медицини Републике Србије.

Према законској легислативи, Црвени крст Зрењанин заједно са Заводом за трансфузију крви Војводине промовише добровољно, ненаграђено и анонимно давање крви и компонената крви, те обезбеђује потребан број давалаца крви и подстиче и организује активности у циљу омасовљавању добровољног давалаштва крви.

На основу Годишњег плана потреба за крвљу и компонентама крви Завод за трансфузију крви Војводине, доноси Годишњи план акција давања крви најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину. Завод за трансфузију крви Војводине са организацијама Црвеног крста у Војводини реализују акције добровољног давања крви којима се обезбеђују резерве крви предвиђене планом.

С обзиром на то да је ниво ангажовања Црвеног крста Зрењанин у организацији акција добровољног давања крви у 2020. години, био знатно повећан у односу на претходне године, неопходно је пронаћи модел покривања неизбежних трошкова који настају реализацијом овог јавног овлашћења.

Један од неопходних услова за континуиран рад је и брижљиво праћење евиденције о даваоцима крви који кроз организацију акција преко мреже Црвеног крста Зрењанин

дају крв у посебно сачињеном подсистему ДДК у пословно-финансијском систему Црвеног крста Србије. Ажурна база редовних давалаца крви је неопходна да би се правилно спроводио процес менаџмента у даваштву крви. Он подразумева кораке који се односе на регрутовање суграђана за добровољно давање крви, позивање давалаца на акције, правилну селекцију давалаца у смислу информисања ко може бити даваоц крви, процес давања крви у смислу јасних информација о томе како процес изгледа те праћења задовољства давалаца као и задржавање давалаца крви. Сви ови кораци су део задатака Црвеног крста Зрењанин уз јачање базе волонтера Црвеног крста Зрењанин у даваштву крви.

Задржавање постојећих, посебно вишеструких добровољних давалаца крви, поред уручивања признања за дату крв планиран је редовним комуникационим каналима Црвеног крста Зрењанин, укључењем у базу волонтера у даваштву крви и праћењем задовољства давалаца.

Оперативни циљеви:

- Остваривање услова за организовање редовних акција давања крви у Зрењанину у циљу постизања континуираног обезбеђивања довољних количина крви током целе године,
- Поштовање процедура и превентивних мера ради спречавања преноса вируса на акцијама прикупљања крви, у складу са прописима и донетим мерама.
- Промоција даваштва крви међу грађанима у складу са принципима добровољности, анонимности и бесплатности,
- Вођење евиденције о добровољним даваоцима крви у пословно-финансијском систему Црвеног крста Србије,
- Тешње повезивање области добровољног даваштва крви са областима припреме за деловање у несрећама и пружања прве помоћи у смислу едукације волонтера Црвеног крста Зрењанин,
- Одржавање сарадње са Заводом за трансфузију крви Војводине као предусловом за постизање добрих резултата у овој области,
- Налажење алтернативних извора финансирања за развој даваштва крви кроз пројекте или сличне иницијативе,
- Едукација и евалуација рада волонтера Црвеног крста Зрењанин,
- Неговање захвалности симболичним знацима пажње према добровољним даваоцима крви и сарадницима – волонтерима Црвеног крста Зрењанин..

Циљне групе:

С обзиром на то да су према усвојеним законима и другим документима дефинисани и место и улога Црвеног крста Србије у мотивацији добровољних давалаца крви, циљне групе Црвеног крста Зрењанин су следеће:

1. Волонтери Црвеног крста Зрењанин чију базу треба одржати и проширити у циљу одржавања и повећања броја давалаца крви и организовања акција на терену;
2. Ученици зрењанинских основних и средњих школа ће се сензибилисати за тему добровољног даваштва путем реализације мултимедијалног конкурса о даваштву крви;

3. Грађани Зрењанина од пунолетства до 65 година старости који треба да добију информације од волонтера Црвеног крста Зрењанин и Завода за трансфузију крви Војводине о нешкодљивости и потреби за добровољним давањем крви у складу са принципима добровољног давалаштва крви;
4. Постојећи добровољни даваоци крви, у смислу неговања пажње и захвалности за дату крв и друштвеног признања за хумани чин, као и њихово задржавање у групи редовних добровољних давалаца крви.

Корисници:

Сви пацијенти који се лече у систему здравствене заштите Републике Србије и којима је медицински индикована трансфузија крви.

Активности:

Ангажовањем својих организационих делова – Комисије за добровољно давалаштво крви, основних организација Црвеног крста Зрењанин, актива добровољног давалаштва крви и предавача добровољног давалаштва крви, Црвени крст Зрењанин у сарадњи са Заводом за трансфузију крви Војводине ће реализовати следеће:

- организовати састанке са организаторима акција добровољно давалаштво крви, континуирано пратити резултате акција давања крви и вршити допуну Оперативног плана прикупљања крви у Граду Зрењанину;
- ширити мрежу сарадника у области давалаштва крви;
- формирати организације и активе Црвеног крста у предузећима, установама и институцијама које немају организовано давалаштво крви;
- вршити едукацију становништва и организовати акције добровољног давалаштва крви у сарадњи са саветима месних заједница, као носиоцима активности на плану добровољно давалаштво крви, вршити едукацију становништва и организовати акције добровољног давалаштво крви;
- организовати састанке Актива добровољно давалаштво крви и по потреби вршити додатну едукацију чланова;
- реализовати Програм омасовљења добровољног давалаштва крви у сарадњи са Црвеним крстом Србије и Црвеним крстом Војводине према Пројекту за 2021. годину;
- организовати наградни ликовно-литерарни конкурс “Крв живот значи” у основним и средњим школама путем кога ће се млади још у школским клупама информисати о позитивним аспектима добровољног давања крви. Прогласити најуспешније ликовно-литерарне радове са Конкурса „Крв живот значи“ и уручити захвалнице и пригодне награде (**март-јун**);
- организовати обележавање **11. маја** - Националног дана добровољних давалаца крви, када се уз појачану промоцију добровољног давања крви организују свечаности и изражавају захвалности вишеструким добровољним даваоцима крви.
- организовати обележавање **14. јуна** - Светског дана добровољних давалаца крви, организовати пријем у Црвеном крсту Зрењанин за вишеструке добровољне даваоце крви и најуспешније колективе и уручити им признања Црвеног крста за 10, 20, 35, 50, 75, 100 пута дату крв, као и плакете "Широко срце" за најхуманије средине;

- уручивати признања Црвеног крста за прво давање крви;
- предлагати добровољне даваоце крви и колективе са развијеним давалаштвом за признања Црвеног крста;
- организовати Заједнички састанак са свим организаторима акција, сумирати резултате рада за 2021. годину и сачинити Годишњи план акција за 2022. годину (**крај децембра**);
- наставити сарадњу са комисијама за ДДК Црвеног крста Војводине, Црвеног крста Србије и учествовати на семинарима које организују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије;
- наставити сарадњу са средствима јавног информисања.
- Све ове активности спроводиће се у циљу одржавања броја добровољних давалаца крви и елиминисању сезонских дефицита крви, као и тежњи да се акције организују једнако у свим месецима, а са оптималним бројем давалаца крви, сходно потисаном протоколу Црвеног крста Србије о сарадњи са Заводом за трансфузију крви Војводине.

Ризици:

- Хронични недостатак финансијских средстава за покривање неизбежних трошкова Црвеног крста у реализацији овог јавног овлашћења;
- Слање супротних порука становништву од стране Министарства здравља, Црвеног крста и овлашћених трансфузијских установа и болничких банака крви о давалаштву крви;
- Непоштовање из неразумевања принципа Светске здравствене организације и Министарства здравља за ненаграђено, анонимно и добровољно давалаштво од стране локалних самоуправа, што доводи до опасности од наменског и плаћеног давалаштва;
- Одсуство реакције институција на иницијативе појединих удружења давалаца крви који промовишу давалаштво супротно принципима и законској регулативи.

Очекивани резултати:

- Обезбеђене су довољне количине крви за систем здравствене заштите у Граду Зрењанину.
- Добровољни даваоци редовно дају крв, а мотивисани су и нови даваоци.
- Обезбеђен је континуитет у вршењу јавног овлашћења.
- Одржан је потребан број волонтера и подмлађена је структура волонтера у давалаштву крви.
- Стабилизовани извори финансирања за ово јавно овлашћење.

ЗДРАВСТВЕНО ПРЕВЕНТИВНА ДЕЛАТНОСТ

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 7, тачка 2 и 3. члан 9. тачка 7, члан 13, 14, 15. и 16. Закона и члан 18. Закона о здравственој заштити, Закон о јавном здрављу члан 7)

Активности у оквиру програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности одвијаће се у складу са Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја заштите менталног здравља, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији, Стратегија о ХИВ инфекцији и AIDS-у, Стратегијом за придруживање ЕУ, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Законом о јавном здрављу, Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Посебна пажња у току 2021. године ће бити усмерена на ширење знања међу корисничким групама и становништвом о превентивним мерама за спречавање ширења заразне болести изазване вирусом ковид 19 као и на активности ублажавања последица заразне болести изазване вирусом ковид 19.

Општи циљ:

Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота и важности превенције болести са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије и социјално угрожене особе), а циљ се постиже кроз програме опште превенције.

Дефинисани циљ могуће је постићи континуираним и константиним радом и добро осмишљеним активностима. Едукацијом становништва на тему упражњавања здравих стилова живота са посебним нагласком на значај здраве исхране, редовне физичке активности, престанком пушења и конзумирања алкохола и промовисањем волонтеризма и целоживотног учења може се утицати на смањење инциденце од хроничних незаразних болести које су водећи узрок смртности у Републици Србији.

Превенција болести зависности и смањење ризичног понашања одвијаће се кроз превентивно едукативне садржаје који су намењени пре свега младима, али и родитељима како би се унапредила комуникација међу њима. Све ове активности одвијаће се уз ангажовање едукованих волонтера Црвеног крста Зрењанин.

Вршњачка едукација треба да буде периодично спровођена кроз читаво школовање. Према досадашњем искуству, тај облик учења све до узраста ране адолесценције има најзначајнију улогу у превенцији употребе психоактивних супстанци и развијању здравих стилова живота.

Значајан део здравствено-превентивних активности Црвеног крста Србије је и психосоцијална подршка која представља рад на унапређењу менталног здравља наших суграђана.

Опис проблема:

Период транзиције у коме се наше друштво налази налаже увећане напоре целе заједнице у сфери очувања здравља сваког појединца. Подизање свести код грађана је дуг и сложен процес, у коме сваки тимски и појединачни напор треба да донесе резултате.

Здравствену транзицију чине епидемиолошка и демографска транзиција. Епидемиолошка транзиција подразумева повећану стопу обољевања од хронично незаразних болести, а демографска транзиција је изазвана променом структуре становништва. Сваке године у свету од болести срца и крвних судова умире преко 17 милиона људи, што је сваки трећи умрли становник. Болести срца и крвних судова са учешћем од 53,2% у свим узроцима смрти водећи су узрок умирања у Србији.

У Србији 45 грађана свакодневно доживи инфаркт, а њих 13 не преживи. Процењује се да се готово 80% превремене смртности може спречити контролом неколико фактора ризика: пушење, неправилна исхрана и физичка неактивност. Улога Црвеног крста Зрењанин је управо у промовисању здравих стилова живота чиме се смањује ризик од хронично-незаразних болести.

У свету око 210 милиона људи користи дроге, а од овог броја око 200.000 људи годишње умире од последица употребе дрога. Употреба дрога и лекова су не само здравствена претња већ и претња социо-економској стабилности и социо-економском развоју широм света. Најуспешнији приступ у превенцији болести зависности заснива се на кључној улози коју имају породице, школе и заједница у целини како би се створило безбедно и здраво детињство и адолесценција.

Црвени крст Зрењанин кроз вршњачке едукације, едукације родитеља и наставника значајно доприноси превенцији болести зависности.

Национално истраживање о здравим стиловима живота становништва Србије у 2014. години које је спровео Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ даје податке: укупно 64,5% становника Србије узраста од 18 до 64 године у току свог живота пушило је цигарете, док је њих 40,2% пушило цигарете у последњих 30 дана (44,3% мушкараца и 36,2% жена). Укупно 36,4% одрасле популације (40,9% мушкараца и 32% жена) свакодневни су пушачи – што одговара броју од 1.640.000 до 1.762.000 особа, старости између 18 и 64 године.

Електронске цигарете користило је укупно 9,6% становника старости између 18 и 64 године барем једном у току живота. У Србији свакодневно пуши свака десета млада особа узраста 15–19 година. Укупан број пушача међу младима од 15 до 29 година је у односу на 2000. годину смањен за 4,7%.

Приближно једна четвртина (26.6%) младих запали своју прву цигарету са навршених 14 година или пре, док 16.8% проба да пуши са 13 година или мање. Ови подаци указују на постојање великог ризика употребе дувана у каснијем периоду живота, као и потенцијално високу појаву болести које проузрокује дукан.

У истом истраживању алкохол је конзумирало укупно 72,2% одраслих испитаника (82,1% мушкараца и 62,4% жена). Експесивно пијење (дефинише се као 60 грама или више чистог алкохола у једној прилици) једном недељно или чешће, у претходних 12 месеци пријављено

је од стране 3,7% популације (6,7% мушкараца и 0,6% жена). Ризични обрасци употребе алкохола присутни су код 13,3% популације (22,1% мушкараца и 4,6% жена), што одговара броју 580.000 до 664.000 високоризичних конзумента алкохола међу одраслом популацијом у Србији, од којих су већина мушкарци (77%). Штетно или проблематично пијење доводи се у везу са 6,2% укупне популације (10,6% мушкараца и 1,7% жена), односно 257.000 до 318.000 људи (већином мушкарци и приближно 1/3 популације узраста 18–34 године старости).

Лекове из групе седатива и хипнотика је у претходних годину дана користило 22,4% испитаника (13,9% мушкараца и 30,9% жена), а 14,6% у последњих месец дана (8% мушкараца и 21,2% жена) са већом учесталошћу коришћења међу старијом популацијом. Свакодневна употреба ових лекова забележена је код 4,4% одрасле популације (код 2,2% мушкараца и 6,6% жена од којих је већина старости изнад 34 године), што када се примени на целокупну популацију представља 182 до 234 свакодневних корисника хипнотика и седатива међу одраслом популацијом узраста од 18 до 64 године. Лекове за лечење јаких болова (који садрже опиоиде) користило је у последњих 12 месеци 5,1% испитаника (4,1% мушкараца и 6,1% жена), а 2,2% испитаника их је користило у последњих месец дана (1,6% мушкараца и 2,8% жена).

Употреба психоактивних супстанци је карактеристична за све добне групе, али је ипак најризичнији узраст – адолесцентно доба. Употреба дроге не изазива само проблеме који се огледају у болести појединца, већ доводи и до дисфункционалности породица, пораста оболевања од полних болести и болести које се преносе крвљу, пораста криминала и проституције, као и пораста економских трошкова. Сваки десети ученик првог разреда средње школе (11.9%) је користио у току живота неку психоактивну супстанцу, а да то није марихуана или хашиш. Међу младима који су бар једном у току живота пробали марихуану више од половине наводи да је бар један од њихових пријатеља такође користи, те је потребно спровођење програма који се нарочито базирају на развијању вештина одупирања притисцима вршњака.

Закључци истраживања говоре да: рестриктивнији закони, смањење доступности свих психоактивних супстанци, повећање цена легалних дрога, укључивање већег броја младих у едукативне програме и програме развоја социјалних вештина, организовање превентивних активности у школама и локалној заједници за младе, родитеље и просветне раднике и остале одрасле као и повећање могућности за креативно провођење слободног времена, доприноси смањењу броја младих узраста до 16 година који почињу са ризичним понашањем којим могу да угрозе своје здравље.

Болести зависности по распрострањености и учесталости имају епидемијски карактер, а због својих медицинских, економских и друштвених последица зависност је проблем од националног значаја. У решавање овог проблема треба укључити целокупно друштво. Црвени крст, као највећа хуманитарна организација у земљи, са мрежом од 183 организације Црвеног крста у градовима и општинама и 60.000 волонтера, позиционира се као најснажнији представник цивилног друштва, који има потенцијал за спровођење ефикасних и ефектних превентивних активности, користећи своје људске ресурсе (едуковане младе волонтере и професионалне сараднике). Сваке године кроз едукације Црвеног крста прође преко 35.000 младих и њихових родитеља и наставника.

Континуирана едукација и пренос информација учествовањем у кампањама или спровођењем вршњачких едукација јесу активности које ће Црвени крст Зрењанин

реализовати у 2021. години. Кроз своје здравствено превентивне активности Црвени крст Зрењанин покушава да развије свест код грађана свих узрасних група о важности упражњавања здравих стилова живота, као најефикаснијој превенцији хронично незаразних болести који су водећи узрок смрти у Србији.

Оперативни циљеви

- Смањење броја младих који се ризично понашају (болести зависности, сексуално преносиве болести, поремећаји исхране, недовољна физичка активност и други облици по здравље ризичног понашања), кроз вршњачке едукације;
- Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и неформалног учења код младих укључењем у активности Црвеног крста Зрењанин;
- Повећање могућности за креативно провођење слободног времена и целоживотног учења код старијих особа укључењем у активности Црвеног крста Зрењанин;
- Подизање свести грађана свих узраста о важности упражњавања здравих стилова живота током целог животног циклуса (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност).

Циљне групе

- Деца и млади ученици зрењанинских основних и средњих школа и предшколци;
- Наставници и родитељи ученика основних и средњих школа;
- Радно способно становништво;
- Старије особе;

Активности

1. Обележавање **31. јануара**, Националног дана без дуванског дима
2. Спровођење квиза „**Шта знаш о Црвеном крсту и здрављу**“ (Ова активности спроводи се у сарадњи са зрењанинским основним и средњим школама кроз школска и градско такмичење током марта месеца)
3. Обележавање **24. марта**, Светског дана борбе против туберкулозе
4. Обележавање **7. априла** – Светског дана здравља
5. Обележавање **31. маја** - Светског дана без дуванског дима
6. Обележавање **26. јуна** - Светског дана борбе против болести зависности
7. Обележавање **29. септембра** - Светског дана срца
8. Обележавање **1. децембара** - Светског дана борбе против ХИВ/АИДС

Наведене датуме Црвени крст Зрењанин ће обележити у сарадњи са партнерима - уличним акцијама, дистрибуцијом едукативног материјала, одржавањем трибина, конференција за штампу, организовањем различитих спортских такмичења и здравствено-превентивних предавања за децу, младе, родитеље и старије особе

Црвени крст Зрењанин планира у периоду септембар-децембар 2021. године реализацију следећих пројеката:

- Тематски родитељски састанци о улози породице, школе и других институција у превенцији насиља у основној школи
- Тематски родитељски састанци о злоупотреби дрога
- Здраво одрастање
- Организовање едукативних семинара на тему здравих стилова живота, превенције болести зависности и заштите репродуктивног здравља, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије.

Снаге и иновација

Мрежа едукованих волонтера и професионалних сарадника Црвеног крста Зрењанин која омогућава широк распон здравствено превентивних активности.

Очекивани ефекти програма/пројекта - излазни резултати

Вршњачке едукације које имају за циљ едукацију младих, спровођење превентивних активности и едукација родитеља, што све треба да допринесе смањењу ризичног понашања младих и смањењу злоупотребе психоактивних супстанци.

Едукације свих узрасних група на тему упражњавања здравих стилова живота допринеће превенцији и унапређењу здравља у Граду Зрењанину.

Ризици

- Непрепознавање искуства Црвеног крста Зрењанин у овој области и непрепознавање могућности мреже Црвеног крста Зрењанин као релевантног и значајног партнера у активностима на промоцији здравља и превенцији болести зависности;
- Недовољна медијска пажња за ову врсту активности (окренутост медија сензационалистичким вестима).

ПРВА ПОМОЋ И РЕАЛИСТЧКИ ПРИКАЗ ПОВРЕДА И ОБОЛЕЊА

Правни основ: Обука у пружању прве помоћи је делатност Црвеног крста Србије уређена Законом о Црвеном крсту Србије (Сл. Гласник бр. 107/05).

Прва помоћ је јавно овлашћење поверено Црвеном крсту Србије, према члану 6. и члану 7. Закона и као услуга коју може пружати Црвени крст Србије, како је дефинисано у члану 10. Закона.

Област прве помоћи је уређена и другим законима у Републици Србији:

- У Закону о здравственој заштити (члан 14.) је дефинисана друштвена брига за здравље на нивоу послодавца, која подразумева пружање прве помоћи у случају повреде на радном месту, а друштвена брига за здравље на нивоу појединца, (члан 15.) је пружање прве помоћи повређеном или болесном у хитном случају, у границама знања и могућности појединца;
- У Закону о безбедности и здрављу на раду (члан 14.) послодавац се обавезује да одговарајући број запослених оспособи за пружање прве помоћи;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима (члан 241. и члан 242.) дефинише обавезу похађања обуке у првој помоћи кандидата за будуће возаче;

Општи и специфични циљеви Црвеног крста Зрењанин у области прве помоћи у 2021. години

Циљ Црвеног крста Зрењанин у области прве помоћи је смањење последица несрећа у смислу спасавања живота и смањења последица повређивања, као и очување здравља становништва, смањења броја несрећа и повређивања.

Специфични циљеви у области прве помоћи у 2021. години:

1. Да грађани који су изложени повећаном ризику или спадају у посебно осетљиве категорије науче да реагују у случају несреће и пруже прву помоћ;
2. Да грађани буду информисани о значају и месту прве помоћи у ланцу спасавања живота људи;
3. Да садржај и начин извођења обуке из прве помоћи буду у складу са савременом науком и праксом;
4. Да предавачи прве помоћи Црвеног крста Зрењанин буду адекватно оспособљени за извођење обуке са различитим популационим категоријама.

Планиране активности Црвеног крста Зрењанин у области прве помоћи

У складу с наведеним циљевима, Црвени крст Зрењанин ће током 2021. године реализовати следеће активности:

1. Обука у пружању прве помоћи

Црвени крст Зрењанин ће своје активности усмерити на обуку следећих категорија:

- **Школска деца и млади**, који представљају приоритет у обуци из прве помоћи. Стратегија развоја младих, Министарства здравља Републике Србије, истиче повреде као једну од основних карактеристика здравствених проблема младих. Повреде код

деце и младих се најчешће дешавају у саобраћају, као и у школи, кући, спортским теренима, где често изостаје адекватно пружена прва помоћ;

- **Организације и појединци који су законски обавезни да поседују знања из прве помоћи.** Ова категорија обухвата одрасле грађане изложене повећаном ризику:

- a) запослена лица са професијама изложеним повећаном ризику,
- b) кандидати за будуће возаче и постојећи возачи,
- c) припадници структура Цивилне заштите.

За сваку од наведених категорија Црвени крст Србије је развио посебни едукативни садржај у складу са законом уређеним нормама и правилима за спровођење обуке.

- **Волонтери Црвеног крста Зрењанин и екипе Црвеног крста Зрењанин за пружање прве помоћи и деловање у несрећама.** Волонтери који се ангажују на програму прве помоћи, било као чланови екипа Црвеног крста Зрењанин, едукатори или сарадници на програму су категорија, која захтева континуитет у едукацији у области прве помоћи. То подразумева:

- a) обуку за нове предаваче прве помоћи;
- b) допунску обуку за постојеће предаваче у мрежи Црвеног крста Србије;
- c) обуку за судије - оцењиваче на такмичењима из прве помоћи.

2. Такмичења у првој помоћи и промоција прве помоћи међу грађанима

У 2021. години Црвени крст Зрењанин ће спроводити активности у циљу промоције прве помоћи и њеног значаја:

- Обележавање Светског дана прве помоћи друге суботе у месецу септембру;
- Промоција прве помоћи у директној комуникацији са грађанима путем показних вежби и других јавних окупљања;
- Завршити школска такмичења у основним и средњим школама (април);
- Реализовати Градско такмичење у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (мај);
- Учествовати на Покрајинском такмичењу у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (јун);
- Учествовати на Државном такмичењу у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда (септембар);

3. Санитетска обезбеђења масовних скупова

Црвени крст Зрењанин ће организовати учешће екипа прве помоћи на маратонима, тркама, смотрама и другим манифестацијама (током календарске године).

Црвени крст Зрењанин ће следи новине у области прве помоћи, оне које се тичу примене савремених процедура у првој помоћи и методологије обуке. Током 2021. године ће се наставити са учешћем на семинарима за допуну знања и обнову лиценци за предаваче прве помоћи које организују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије;

Комисија за прву помоћ, као стручно саветодавно тело Црвеног крста Зрењанин ће бити ангажована са најмање 4 редовна састанка у току године

СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ

*(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије
члан 6, члан 9, тачке 1,4. и 6, члан 13. и 14. Закона)*

Кроз активности у социјалној делатности Црвени крст Зрењанин има за циљ да олакша људску патњу пружањем неопходне помоћи лицима у стању потребе и у случајевима свих ванредних ситуација, развијањем солидарности међу људима и организовањем различитих облика међусобне помоћи, као и превентивним деловањем у области социјалне заштите.

Активности:

Деловање и активности у области социјалне заштите биће усмерене на реализацији следећих задатака:

1. У сарадњи са другим институцијама које се баве социјалном заштитом помоћ пружати најугроженијим категоријама становништва, а у складу са критеријумима донатора и могућностима Црвеног крста Зрењанин;
2. Реализовати Програм народне кухиње Црвеног крста Зрењанин у сарадњи са Градом Зрењанином – Одељење за друштвене делатности и Кацеларија за сузбијање сиромаштва и Центром за социјални рад Града Зрењанина. Водити евиденцију корисника за 262 obroka и вршити расподелу 340 ланч пакета у граду и приградским насељима, а на основу списка Центра за социјални рад Града Зрењанина. У посебно тешким условима живе корисници новчане социјалне помоћи (НСП-а), самохрана старачка домаћинства, пензионери са најнижим пензијама и лица на граници остваривања права из социјалне заштите, а налазе се у привременом или сталном стању потребе. Циљ овог Програма је остварити услове да се наведеним категоријама социјално угроженог становништва одговори на основну потребу за исхраном кроз један кувани оброк дневно, који се састоји од ½ литре куваног јела и 300 г векне хлеба;
3. Реализовати Програме психосоцијалне подршке са децом са посебним потребама у сарадњи са Удружењем МНРО „Сунцокрет“ и ОСШ „9. мај“ Зрењанин;
4. Реализовати Програм “Брига о старијима”

Програм је фокусиран на помоћ старима, болесним и лицима са инвалидитетом, која из различитих разлога нису у стању да самостално и адекватно задовоље своје основне потребе.

Програм реализовати у сарадњи са волонтерима у Основним организацијама Црвеног крста у Зрењанину (ООЦК Баглаш, ООЦК Мужља, ООЦК Жарко Зрењанин, ООЦК Граднулица, ООЦК Доситеј Обрадовић“, ООЦК Клек) али и са другим адекватним институцијама Града Зрењанина.. Циљ програма је да старија особа остане што дуже у свом окружењу, као и да се мотивише да што дуже користи своје физичке и менталне потенцијале и да се при том умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим женама и мушкарцима. Програм даје широк оквир за деловање Црвеног крста Зрењанин на плану бриге о старијима. Разноврсне активности које Црвени крст Зрењанин спроводи могу се поделити у четири категорије: здравствено-превентивне активности, помоћ у кући,

психосоцијална подршка и клупске активности. Програм такође укључује и значајну компоненту активног и здравог старења, кроз промовисање волонтеризма у трећем и четвртом животном добу;

5. У циљу активнијег укључивања активиста (посебно младих) у програмске активности из области социјалног рада радити на њиховом оспособљавању и инструктивном деловању у припреми акција. Развијати хуманизам и солидарност код активиста и грађанства путем организовања акција солидарности, предавања и преко средстава информисања;
6. Током године прикупљати половну одећу и обућу и вршити њихову поделу појединцима и породицама које су у стању социјалне потребе;
7. Наставити сарадњу на локалном нивоу са институцијама, организацијама и удружењима које се баве социјалном заштитом;
8. Сарађивати са васпитно-образовним установама, хуманитарним организацијама и другима у циљу јединственог деловања и пружања помоћи најугроженијим категоријама становништва;
9. Активно учествовати у организовању и пружању помоћи у случајевима елементарних несрећа и других ванредних околности у земљи и ван ње;
10. Укључити се у програме обуке активиста из области социјалне заштите које организује Црвени крст Србије и Војводине;
11. Посебну пажњу посветити организацији и унапређењу традиционалних акција Црвеног крста Зрењанин из социјалне делатности:
 - “Пакет за новорођену бебу” (8-15. маја) - планира се обезбеђивање поклон-пакета свим бебама рођеним у новосадском породилишту у „Недељи Црвеног крста“ од 8 - 15 маја. Циљ пројекта је да све бебе, без обзира на социјални статус породице, приликом изласка из породилишта добију поклон пакет.
 - „Хуманост на делу“ (мај)
 - „Међународни дан борбе против насиља над старијима“ (15. јун)
 - “Дечија недеља”(почетак октобра)
 - “Међународни дан старих лица” (1.октобар) Овај дан обележава се уличном акцијом, дистрибуцијом едукативно-информативног материјала, мерењем крвног притиска и шећера у крви, и трибинама у Основним организацијама Црвеног крста Зрењанин и у школама.
 - “Светски дан хране” (16.октобар)
 - „Месец солидарности“ (15. септембар – 17. октобар)
 - “Међународни дан борбе против глади” (17.октобар)
 - “За сунчану јесен живота” (октобар)
 - “Солидарност на делу” (новембар)

- “Један пакетић-много љубави” (децембар-јануар) – да се деци узраста до 10 година, корисницима народне кухиње, деци која се налазе у стању социјалне потребе, деци која се налазе у институцијама социјалне заштите и хранитељским породицама обезбеди један новогодишњи пакетић који садржи слаткише, играчку или књигу у зависности од узраста, средства хигијене и неки одевни предмет. Пакети ће бити подељени уз пригодан програм за Новогодишње или Божићне празнике у периоду од Светог Николе до Светог Саве (19. децембар-27. јануар);

12. У току године одржати најмање две седнице Комисије за социјални рад, а по потреби и више, на којима ће се расправљати о актуелним питањима везаним за социјалну делатност.

Све наведене активности ће се реализовати током године.

ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона.)

Циљна група програма Подмладак и омладина су деца и млади узраста између 8 и 30 година, а нарочито она деца и млади који припадају осетљивим групама и која се налазе под повећаним ризиком – здравственим, социјалним и економским.

Према подацима Републичког завода за статистику из августа 2018. године у Србији у 2017. години живи 2.195.521 младих узраста до 29 година. Евидентирано 1.186.795 младих, узраста од 15-29. година. У истом периоду у Србији живи 1.008.726 деце узраста до 14. година, што чини приближно 32% од укупног броја становника у Србији.

Област рада Подмладак и омладина Црвеног крста Зрењанин заснива се на мотивацији деце и младих да се укључе у рад Црвеног крста Зрењанин, и да волонтерским радом дају допринос у реализацији програма, пројеката и подухвата које спроводи Црвени крст Зрењанин. Од укупног броја волонтера Црвеног крста Зрењанин више од 70% чине млади волонтери узраста до 30 година.

Развојне активности у раду са младима, њихово правилно усмеравање, борба против насиља међу младима и против болести зависности и ХИВ/АИДС-а, су најзначајније активности у овој области, које ће Црвени крст Зрењанин спроводити током 2021. године. Највећи број ових активности ће бити реализоване кроз вршњачку едукацију.

Едукација, и ангажовање деце и младих, која се спроводи у различитим областима деловања Црвеног крста Зрењанин унапређује квалитет њиховог живота у смислу одрастања, развоја и сазревања. На овај начин постиже се стварање волонтерске базе за све програме, пројекте и подухвате који су усмерени ка деци и младима, а касније и ка старијим генерацијама и свим категоријама угрожених у зависности од интересовања која имају волонтери.

Специфични циљеви Програма су:

1. Повећати толеранцију међу децом и младима у Зрењанину унапређивањем вештина комуникације и решавања сукоба мирним путем и подстицањем уважавања културолошких и етничких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на хуманим вредностима
2. Обезбеђивање довољног броја компетентних младих волонтера за потребе Црвеног крста Зрењанин, како би се реализацијом програма, пројеката и подухвата Црвеног крста Зрењанин одговорило на потребе грађана који су угрожени
3. Обезбедити непрекидно подмлађивање волонтерских ресурса и омасовљење чланства Црвеног крста Зрењанин, како би се обезбедио континуитет у раду и мобилисање волонтерских ресурса у ситуацијама које захтевају интензивно ангажовања Организације.

Наведени циљеви биће остварени реализацијом следећих активности у 2021. години:

- Реализација програма "Промоција хуманих вредности"
- Учешће на Фестивалу позоришних представа у оквиру програма ПХВ
- Учешће на Скупштинама младих Црвеног крста у градовима и општинама и

организацијама Црвеног крста у региону са којима Црвени крст Зрењанин има сарадњу

- Учесће у реализацији Летње школе подмлатка у дечијем одмаралишту Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" у Баошићима у Црној Гори.
- Учесће наших представника на Летњим школама, Камповима, Семинарима
- Организовање Летњег Кампа омладине и Летњег Кампа подмлатка Црвеног крста Зрењанин
- Квиз "Шта знаш о здрављу" и „Шта знаш о Црвеном крсту?"
- Безбедност деце у саобраћају
- Дечија недеља
- Трка "За срећније детињство"

Програм Промоција хуманих вредности има за циљ да смањи насиље међу децом и младима, подстицањем уважавања културолошких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на интеркултуролошким вредностима. Програм се спроводи у свим зрењанинским основним школама, а циљна група су ученици трећих и четвртих разреда.

Програм обухвата седам тематских области: (1) толеранција, (2) ненасилна комуникација и решавање сукоба мирним путем, (3) лични и културални идентитет и поштовање различитости, (4) превазилажење дискриминације и стигматизације, (5) родна равноправност, (6) деčја права, и (7) превенција насиља путем електронских медија. Програм развија самопоуздање и кооперативност код деце, и охрабрује их да изнесу своје мишљење и испоље своја знања, таленте и способности.

Програм реализују едуковани млади волонтери Црвеног крста Зрењанин у сарадњи са просветним радницима који су заједно похађали стандардизовани програм обуке. Методологија рада са ученицима заснива се на принципима вршњачке едукације, која се изводи интерактивно у мањим групама уз помоћ едукативних материјала, и то приручника за едукаторе "Промоција хуманих вредности" и радне свеске за ученике "За доброту сваки дан је добар дан".

Комисија за подмладак и омладину Црвеног крста Зрењанин у сарадњи са стручном службом Црвеног крста Зрењанин ће радити на регрутацији и ангажовању младих волонтера.

Акција **"Безбедност деце у саобраћају"** има за циљ смањивање броја повређених и страдалих особа у саобраћају и промовисање адекватног понашања свих учесника у саобраћају. Спроводи се за ученике нижих разреда зрењанинских основних школа, првенствено ученике првог разреда.

Трка "За срећније детињство" је најмасовнија и најшире прихваћена акција Црвеног крста у Србији, која се спроводи са циљем непрекидног подмлађивања и масовљења чланства и волонтера. Масовним учешћем у Трци "За срећније детињство" деца и млади потврђују своје опредељење за здравији начин живота и највише хумане вредности. Црвени крст Зрењанин ће наведену активност реализовати у сарадњи са Градом Зрењанином, Савезом за школски спорт Града Зрењанина и Спортским савезом Града Зрењанина. Средства која се прикупе овом акцијом Црвени крст Зрењанин ће одредити најугроженијим суграђанима.

ПРИПРЕМА, ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА И СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

(Правни основ: чл. 6., чл. 7. (тачка 1 и 3), чл. 9. (тачка 3 и 5), чл.13. и чл.14. Закона о Црвеном крсту Србије, чланови 8., 18., 31., 33., 60., 62., 69., 70., 75., 82.,101. и 102. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као и на основу преузетих међународних обавеза).

Општи и специфични циљ програма:

- Јачати капацитете и изграђене ресурсе Црвеног крста Зрењанин, ширити партнерства и спроводити активности на смањивању ризика од елементарних непогода и других несрећа, као и уводити иновативне садржаје за јачање свести и изграђивање отпорније заједнице на несреће;
- Успешно одговорити у оквиру свог мандата на сваку природом или људским фактором изазвану несрећу;
- Пружити адекватну помоћ угроженом становништву у ублажавању и отклањању непосредних последица несрећа;
- Унапређивати и одржавати капацитете Црвеног крста Зрењанин да у оквиру свог мандата одговори на природом и људским фактором проузроковане несреће на ефикасан и координисан начин да би умањио број жртава и ублажио последице несреће и да буде поуздан партнер другим структурама друштва, које су носиоци или се укључују у активности одговора на несреће на нивоу Града Зрењанина;

Циљне групе

- Најрањивије категорије потенцијално угрожених људи од несрећа без обзира на старост;
- Најугроженије категорије погођене несрећом;
- Професионално запослени у Црвеном крсту Зрењанин;
- Волонтери – пунолетни чланови Црвеног крста Зрењанин који се обучавају за рад у јединици за одговор на несреће у ванредним ситуацијама;
- Снаге заштите и спасавања – партнери у оквиру интегрисаног система заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу Града Зрењанина.

Планиране активности

- Реализација промотивних догађаја на територији Града Зрењанина на тему смањивања ризика и ублажавања последица елементарних непогода и других несрећа, предузимање мера самопомоћи и узајамне помоћи, као и мера самозаштите
- Учесће на основним и допунским обукама за волонтере и професионално запослене у Црвеном крсту и „Командно симулационим вежбама“ које ће реализовати Црвени крст Србије.
- Учесће на вежбама које ће организовати Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије у сарадњи са Сектором за ванредне ситуације, Војском Србије, и са другим релевантним службама.
- Комисија за деловање у несрећама Црвеног крста Зрењанин, спроводиће одлуке Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије везане за иновирање

стандардног програма обучавања на свим нивоима организованости Црвеног крста Србије за припреме за одговор на несреће.

- Црвени крст Зрењанин путем свог представника учествоваће у раду Градског штаба за ванредне ситуације.
- Црвени крст Зрењанин и даље ће настојати да обезбеди најхитнију опрему и артикле, потребне у ванредним ситуацијама.

СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

Правни основ: Члан 10. Закона о Црвеном крсту Србије (СГ РС 107/2005), Закон о спорту (СГ РС 10/2016), Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта у Републици Србији (Сл. Гл. Р. Србије 95 од 30. новембра 2016. године), међународне обавезе које произилазе из чланства у Европској и Светској федерацији за спасилаштво на води.

Општи циљ програма спасилаштва на води јесте смањење броја утапања и повређивања на води. Остваривање општег циља програма за планирани период постићи ће се следећим планским садржајима и активностима:

- активностима Спасилачке службе за спасавање на води Црвеног крст Зрењанин кроз промотивне активности спасилаштва на води
- реализација превентивних предавања на тему безбедности на води и смањење ризика од поплава у зрењанинскимосновним и средњим школама;
- упућивањем кандидата на обуке за спасилачка звања стандардизованом и међународно признатом методологијом и програмом које организује Црвени крст Војводине
- подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на купалиштима
- организовањем радних састанака Комисије за спасилаштво на води Црвеног крст Зрењанин
- учешће на радним састанацима које организује Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије на тему спасилаштва на води.

СЛУЖБА ТРАЖЕЊА

(Правни основ: чланови 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, члан 122. Женевске Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 136. Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године-Протокол I.)

Рад Службе тражења Црвеног крста Зрењанин у 2021. години ће се одвијати у складу са већ установљеним принципима рада Службе тражења, и представљаће сталну активност која ће се спроводити у сарадњи са Црвеним крстом Војводине и Црвеним крстом Србије. Предвиђен је пријем захтева везаних за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији у периоду Другог светског рата и за тражења ван и унутар земље, невезано за ратни сукоб.

На овај начин ће се омогућити свим заинтересованим грађанима да остваре своја права и да на најбржи и најорганизованији начин дођу до поузданих и тачних података о члановима својих породица са којима су изгубили контакт, а што може бити последица ратних сукоба, великих елементарних и других несрећа, економских и невољних миграција, и других догађаја.

Током 2021. године, Црвени крст Зрењанин ће учествовати на обукама које ће организовати Црвени крст Србије на тему послова Службе тражења.

Одржаће се две седнице Комисије Службе тражења Црвеног крста Зрењанин (фебруар и децембар 2021. године).

Активно ће се радити на промоцији Службе тражења Црвеног крста Зрењанин.

БОРБА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 9. став 1, 2, 4. и 6. члан 14, 15. и 16. Закона.)

Црвени крст Зрењанин ће, захваљујући свом хуманитарном карактеру и едукованим младим волонтерима у Програму борбе против трговине људима, наставити спровођење Програма у 2021. години.

Општи циљ програма

Општи циљ програма је одговор на потребе идентификованих и потенцијалних жртава трговине људима, смањење ризика од трговине људима, ублажавање људске патње изазване овом појавом и допринос имплементацији Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом, Владе Републике Србије.

Програм Борбе против трговине људима ће бити реализован одржавањем информативних радионица а превентивне поруке ће примити преко 1.000 деце и младих. Како су школска и академска предавања због ситуације узроковане епидемијом КОВИД-19 вируса измештена на дигиталне и интернет платформе, радионице у оквиру Програма такође ће се одржавати и он лајн путем платформи које су младима блиске и које они користе у настави.

Циљне групе Програма су:

1. жртве трговине људима – идентификоване и у стању социјалне потребе;
2. потенцијалне жртве трговине људима - маргинализоване и рањиве групе попут омладинаца у школама, домовима за незбринуту децу, ромским насељима, народним кухињама, колективним центрима за избегла и расељена лица, мигранте и азиланте, омладине Црвеног крста Зрењанин;
3. професионалци и студенти који у свом раду или будућем раду могу доћи у контакт са жртвама трговине људима (доктори, медицинско особље, представници центара за социјални рад, особље Црвеног крста Зрењанин);
4. волонтери Црвеног крста Зрењанин, вршњачки едукатори који спроводе активности превенције трговине људима.

Општи циљ ће бити достигнут остварењем **оперативних циљева, и то:**

1. Јачањем капацитета Црвеног крста Зрењанин за одговор на постојање проблема трговине људима и ефикасно спровођење планираних активности Програма.
2. Повећањем свести јавности о постојању овог проблема, међу децом, младима и другим социјално угроженим циљним групама, о замкама током путовања које могу водити у трговину људима.
3. Повећањем свести професионалаца који могу доћи у контакт са жртвом трговине људима (доктори, социјални радници, особље Црвеног крста Зрењанин) о постојању овог проблема и адекватним начинима реаговања у ситуацији када посумњају да су у контакту са жртвом трговине људима.
4. Подршком идентификованим жртвама трговине људима.
5. Формирањем Тима Града Зрењанина за Борбу против трговине људима.

Активности које ће водити остварењу оперативних циљева су:

- **Едуковање и опремање професионалаца, волонтера, вршњачких едукатора Црвеног крста Зрењанин у циљу превенције трговине људима;**
 - За спровођење превентивних активности Програма борбе против трговине људима и разматрање најадекватнијег начина да Црвени крст Зрењанин пружи најбољи могући допринос у борби против овог глобалног проблема вршиће се едукација и стручно усавршавање тренера, вршњачких едукатора и радника Црвеног крста Зрењанин у сарадњи са Црвеним крстом Војводине и Црвеним крстом Србије.
 - Циљ оспособљавања тренера је да у својим срединама спроведу обуку будућих едукатора према стандардизованој агенди и начину организације Црвеног крста Србије.
- **Повећање свести јавности о постојању проблема**
 - Црвени крст Зрењанин ће, у циљу подизања свести јавности о проблему трговине људима у све наведене активности настојати да укључи новинаре и људе из медија са којима већ има успостављену добру сарадњу.
- **Светски дан борбе против трговине људима- 30. јул**
 - Обележава се у Зрењанину од 2013, када је установљен у оквиру резолуције "Побољшање координације напора против трговине људима", усвојене на 68. заседању Генералне скупштине УН, а у контексту подизања свести о ситуацији у којој се налазе жртве трговине људима и у циљу промоције њихових права (А/С.3/68/L.17/Rev.1).
 - Омладинци, волонтери Црвеног крста Зрењанин се овом приликом приближавају својим вршњацима на местима где се они у највећем броју окупљају током лета - на излетиштима, купалиштима, базенима, трговима, главним улицама или тржним центрима - преносећи превентивне поруке.
- **Обележавање Европског дана борбе против трговине људима - 18. Октобар**
 - Овом приликом Црвени крст Зрењанин планира да реализује јавну манифестацију и низ других активности, од информативних радионица за потенцијалне жртве трговине људима, поделе едукативног материјала преко организованих представа и перформанса на јавним местима до ширења релевантних информација наступом у медијима.
- **Подршка идентификованим жртвама**
 - Са циљем подмирења основних личних потреба, као и са циљем помоћи у процесу ресоцијализације особа идентификованих као жртве трговине људима а путем упућивања жртава на надлежне институције и повезивање са њима, као и дистрибуцијом помоћи у виду хране и хигијенских артикала, а према могућностима и обезбеђењу донаторских средстава.

МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, члан 9. став 2, члан 13. и 14. Закона, Женевске конвенције из 1949. године и Допунски протоколи уз Женевске конвенције)

Општи циљ програма

Црвени крст Србије је призната водећа хуманитарна организација у Србији, и референтни чинилац када је у питању промоција и ширење знања о међународном хуманитарном праву, како би у случају потребе лако могао да стигне до жртава несрећа које може да изазове људски фактор или природне непогоде, и укаже им помоћ.

Посебан циљ

Црвени крст Зрењанин има развијене капацитете за ширење знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и поштовању знака Црвеног крста у оквиру органа власти, припадника безбедносних снага, цивилног друштва и других хуманитарних актера у Србији. Резултати програма дифузије националног друштва Црвеног крста доприносе примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Циљне групе:

1. Интерно

- Запослени у Црвеном крсту Зрењанин,
- Волонтери у свим програмима Црвеног крста Србије,
- Представници управљачких структура у Црвеном крсту Зрењанин на свим нивоима организовања,
- Чланови Црвеног крста у Зрењанину.

2. **Екстерно** (имајући у виду да Црвени крст Зрењанин као саставни део Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије има положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области, Црвени крст Зрењанин спроводи активности ширења знања о међународном хуманитарном праву, Основним принципима и мандату Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Знаку Црвеног крста).

- Снаге безбедности - припадници оружаних снага Војске Србије (по посебним плановима и програмима те сарадње);
- Наставно особље у зрењанинским основним и средњим школама, на факултетима и високим и вишим школама;
- Ученици у зрењанинским основним и средњим школама;
- Студенти;
- Органи власти на свим нивоима;
- Правосудни органи;
- Невладине организације и организације цивилног друштва;

- Корисници и потенцијални корисници програма Црвеног крста;
- Представници средстава јавног информисања;
- Здравствени радници;

У складу са Статутом Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Статутом Црвеног крста Србије, Статутом Црвеног крста Војводине и Статутом Црвеног крста Зрењанин, Црвени крст Зрењанин ће организовано спроводити ову активност у 2021. години имајући у виду да ширење знања о међународном хуманитарном праву представља обавезу државе, преузету ратификацијом Женевских конвенција од 1949, Допунских протокола уз те конвенције од 1977, и др.

Активности ће се усмерити на разумевање и прихватање правила међународног хуманитарног права, мандата и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца од стране свих наведених циљних група. Ове активности ће допринети бољем и бржем развоју цивилног друштва, прихватању хуманитарних вредности, препознавању и поштовању индикативних и заштитних знакова прихваћених у Женевским конвенцијама и у Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Разумевање и прихватање улоге и значаја међународног хуманитарног права и Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца унутар широке структуре саме организације Црвеног крста Зрењанин и корисника свих програма Црвеног крста Зрењанин и у 2021. години доприносиће бољем и адекватнијем приступу представника Црвеног крста Зрењанин корисницима, а самим тим и реализовању основне улоге Црвеног крста – олакшавању људске патње и пружању помоћи људима у невољи.

Резултати програма дифузије Националног друштва Црвеног крста допринеће примени међународног хуманитарног права, његовом разумевању и поштовању, поштовању знака Црвеног крста, са циљем да се смање злоупотребе овог знака, прихватању и разумевању активности Црвеног крста од стране циљних група.

Активности:

- Презентовање неке од тема из ове области на састанцима руководећих тела и волонтера Црвеног крста Зрењанин
- Побољшање нивоа знања и стручности за реализацију програма ширења знања о међународном хуманитарно праву и вредностима које заступа Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца сарадника и волонтера Црвеног крста Зрењанин путем учешћа на семинарима и саветовањима које организује Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије.
- Реализација активности које су прилагођене младим волонтерима у оквиру ширења знања о МХП.
- Развијање сарадње, са представницама хуманитарних организација, пословним партнерима, представницима средстава јавног информисања, представницима банака, домаћих и страних фирми, у циљу обезбеђивања њиховог бољег разумевања мандата и улоге Црвеног крста и остваривања подршке програмима и активностима
- Унапређење рада са академским институцијама у области ширења знања и имплементације МХП.

ИСТРАЖИВАЊЕ ХУМАНИТАРНОГ ПРАВА (ИХП)

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6., члан 9. став 2., члан 13. и члан 14. Закона и III и IV Женевска конвенција из 1949. године.)

Циљне групе:

Млади узраста од 14 до 18 година, млади волонтери Црвеног крста Зрењанин, едукатори у програму ИХП.

Активности се спроводе од 2008. године преко обучених волонтера Црвеног крста Зрењанин.

Активности *Истраживање хуманитарног права* ће у 2021. години реализовати едуковани волонтери за имплементацију образовног програма са младима узраста од 14 до 18 година кроз презентацију 30 – часовног ИХП програма и 5 - часовног МИНИ ИХП програма.

Очекивани резултат:

Активности ИХП ће допринети развијању толеранције код младих људи, као и вештина ненасилног решавања конфликтних ситуација са којима су деца често суочена. Ове активности ће допринети разумевању хуманитарних аспеката у вези са ситуацијама насиља.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 9, тачка 2. и члан 11, 13. и 14. - Црвени крст Србије реализује активности у области међународне сарадње и Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6. и 7, члан 9, тачка 4. и члан 14. тачка 4.)

Црвени крст Србије припада најстаријим члановима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца (даље: Међународни покрет). Међународно признање Црвени крст Србије добио је 11. јуна 1876. године када је тадашња Кнежевина Србија приступила Женевским конвенцијама. Чланство у Међународном покрету данас има 191 национално друштво.

Међународна сарадња се реализује преко више међусобно усклађених програмских активности.

Наставити и садржајно проширити регионалну сарадњу са организацијама Црвеног крста Бекешчабе, Арада и Аустријског Црвеног крста.

Учествовати у међународној сарадњи, коју реализују Црвени крст Војводине и Црвени крст Србије.

ОРГАНИЗАЦИОНИ РАЗВОЈ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

Задатак Црвеног крста Зрењанин у 2021. години биће да и даље добро функционише на територији Града Зрењанина, на основу Закона о Црвеном крсту Србије и Статута Црвеног крста Зрењанин.

Активности ће бити усмерене на:

- мотивацију суграђана да буду чланови Црвеног крста Зрењанин применом Правилника о чланству и чланарини одраслих чланова Црвеног крста Србије и оснивање основних организација и актива у складу са Упутством за оснивање и рад основних облика деловања Црвеног крста;
- организационом и кадровском јачању основних организација, повереништва, подружница и актива Црвеног крста Зрењанин у предузећима, васпитно-образовним институцијама, установама и месним заједницама;
- стварању услова за рад нових основних организација, повереништва, подружница и актива Црвеног крста Зрењанин;
- праћењу рада основних организација, повереништва, подружница и актива Црвеног крста Зрењанин на извршавању задатака Црвеног крста (консултативним састанцима са секретарима основних организација Црвеног крста, обиласцима на терену, сагледавањем програма рада и сл.);
- изналажењу могућности остваривања сопствених прихода путем нових пројеката;
- развоју и неговању донаторства кроз осавремене маркетиншки приступ;
- нормативном регулисању односа у Секретаријату, поштујући одредбе Појединачног колективног уговора
- преко својих представника у радним телима Црвеног крста Војводине и Црвеног крста Србије активно учествовати у процедури предлагања свих конструктивних предлога који регулишу статусна питања Црвеног крста Зрењанин или утичу на пословање;

Континуирано ће се остваривати сарадња са Градом Зрењанином. Наставиће се сарадња са институцијама и установама које обављају сличне активности, са циљем да организација Црвеног крста Зрењанин што успешније реализују своје задатке.

Пригодним активностима 18. јануара биће обележена 141 година од оснивања Црвеног крста Зрењанин.

На основу Програма „Недеље Црвеног крста“ и теме коју определи Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, биће обележен 8. мај – Светски дан Црвеног крста, а у периоду од 8 – 15. маја биће реализоване бројне и већ афирмисане активности Црвеног крста Зрењанин.

Скупштина ће одржати једну седницу, у мају, на којој ће се разматрати и усвајати скупштински материјали.

Управни одбор Црвеног крста Зрењанин, поред других питања из своје надлежности, разматраће и усвојиће Извештај о раду Црвеног крста Зрењанин за 2021. годину, Редовне финансијске извештаје за 2021. годину (Завршни рачун), План рада и Финансијски план Црвеног крста Зрењанин за 2022. годину, буџет за 2022. годину. Управни одбор ће одржати најмање 6 седница.

Значајна пажња биће посвећена волонтерима Црвеног крста Зрењанин и донаторима, а најзаслужнијим у складу са Правилником о утврђивању услова и критеријума за додељивање признања Црвеног крста Србије.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ

(Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

Постоји континуирана потреба одржавања и учвршћивања позитивне слике Црвеног крста Зрењанин у јавности у складу са интензитетом и квалитетом реализованих активности.

Црвени крст Зрењанин има сталну потребу информисања јавности о акцијама које води у бројним областима деловања, као и о капацитету организације и њеним могућностима.

Циљ: Црвени крст Зрењанин има развијене капацитете и јасну стратегију за креирање позитивне слике о акцијама које води, а у циљу обезбеђивања помоћи и подршке корисницима помоћи.

Одржавање и унапређење позитивне слике у јавности о Црвеном крсту Зрењанин реализује се путем:

- Редовног обавештавања јавности у Граду Зрењанину о активностима Црвеног крста Зрењанин у корист одређених циљних група,
- Упућивања позива новинарима да прате акције које води Црвени крст Зрењанин,
- Организовања потребног броја конференција за штампу,
- Сусрета са новинарима,
- Присуство новинара реализацији конкретних акција Црвеног крста Зрењанин, Емитовању саопштења за штампу,
- Обраћање главним и одговорним уредницима медија у Зрењанину поводом одређених активности Црвеног крста Зрењанин,
- Праћења објављених текстова у новинама и порталима као и прилога у електронским медијима,
- Одржавања и унапређивања веб сајта Црвеног крста Зрењанин и ажурирања сајта,
- Израде промотивног материјала Црвеног крста Зрењанин,
- Представљање активности Црвеног крста Зрењанин на друштвеним мрежама (facebook, Instagram)

Календар најзначајнијих активности Црвеног крста Зрењанин у 2021. години

ЈАНУАР:

- Акција „Један пакетић пуно љубави“
- 18. јануар – обележавање годишњице оснивања Црвеног крста Зрењанин
- 21.-28. јануар Европска недеља превенције рака грлића материце
- 31. јануар – Национални дан без дуванског дима

ФЕБРУАР:

- 4. фебруар – Светски дан борбе против рака
- 6. фебруар – обележавање годишњице оснивања Црвеног крста Србије

МАРТ:

- Национални месец борбе против рака
- 24. март – Светски дан борбе против туберкулозе

АПРИЛ:

- 4. април – Међународни дан подизања свести јавности о опасности од мина
- 7. април – Светски дан здравља
- 23. – 29. април – Недеља Уједињених Нација посвећена општој безбедности на путевима
- 28. април – Светски дан заштите и здравља на раду
- Састанак са секретарима организација Црвеног крста Србије

МАЈ:

- 8. мај – обележавање Међународног дана Црвеног крста
- 8 – 15. мај – „Недеља Црвеног крста“
- Акција „Пакет за новорођену бебу“
- 11. мај – Национални дан ДДК
- 31. мај – Светски дан без дуванског дима

ЈУН:

- 14. јун – Светски дан ДДК
- 15. јун – Светски дан борбе против злостављања старијих
- 20. јун – Светски дан избеглица
- 26. јун – Међународни дан борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама

ЈУЛ:

- 30. јул - Међународни дан Борбе против трговине људима
- Летње активности подмлатка и омладине
- Летње школе и кампови подмлатка и омладине

АВГУСТ:

- 12. август – Међународни дан младих
- 19. август - Светски дан хуманости
- 30. август – Светски дан несталих лица
- Летње активности подмлатка и омладине

СЕПТЕМБАР:

- 1. – 7. септембар - Акција Безбедност деце у саобраћају
- 10. септембар - Светски дан прве помоћи
- 14. септембар – 17. октобар – Месец солидарности
- 14. – 21. септембар – „Недеља солидарности“
- 21. септембар – Светски дан Алцхајмерове болести
- Акција „Солидарност на делу“ – током Месеца солидарности
- Државно такмичење екипа Црвеног крста у пружању прве помоћи и у реалистичком приказу повреда, стања и обољења
- 29. септембар - Светски дан срца

ОКТОБАР:

- 1. октобар – Међународни дан старијих особа
- 2. октобар – Међународни дан ненасиља
- Акција „Трка за срећније детињство“
- 1. - 7. – октобар – Дечја недеља
- 10. октобар – Међународни дан менталног здравља
- 13. октобар – Међународни дан смањења ризика од катастрофа
- 16. октобар – Светски дан хране
- 17. октобар – Међународни дан сузбијања сиромаштва
- 18. октобар – Европски дан борбе против трговине људима

НОВЕМБАР:

- Новембар – Месец борбе против болести зависности
- 12. новембар – Светски дан борбе против запаљења плућа
- 16. новембар – Међународни дан толеранције
- 19. новембар - Светски дан сећања на жртве саобраћајних незгода

ДЕЦЕМБАР:

- 1. децембар – Светски дан борбе против ХИВ/АИДС-а
- 5. децембар – Међународни дан волонтера
- 10. децембар – Дан људских права
- 18. децембар – Међународни дан миграната
- 20. децембар – Светски дан солидарности
- Ппзив донаторима за акцију „Један пакетић, много љубави“